

Ministerstwo Zdrowia

Departament
Rozwoju Kadr Medycznych

Warszawa, 12 grudnia 2022 r.

RKN.055.1.2022.JS

Pani

Szanowna Pani,

w związku z wpływieniem do Ministerstwa Zdrowia Pani petycji z dnia 29 października 2022 roku dotyczącej kształcenia w zawodach medycznych oraz finansowania uczelni medycznych, uprzejmie informuję co następuje.

▪ **Kształcenie lekarzy i lekarzy- dentystów**

Głównym aktem prawnym regulującym obszar kształcenia w tzw. zawodach sektorowych jest Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, z późn. zm.), która określa minimalne wymogi kształcenia obywatelom państw członkowskich UE oraz EFTA oraz reguluje zasady uznawania kwalifikacji w państwach członkowskich innym niż to, w którym uzyskali kwalifikacje zawodowe.

W art. 24 ww. dyrektywy określono, że warunkiem podjęcia kształcenia medycznego na podstawowym poziomie jest posiadanie dyplomu lub świadectwa, uprawniającego do dostępu do studiów uniwersyteckich na danym kierunku. Kształcenie medyczne na podstawowym poziomie obejmuje co najmniej pięcioletni okres studiów, co można dodatkowo wyrazić przy pomocy równoważnych punktów ECTS; okres ten obejmuje co najmniej 5.500 godzin kształcenia teoretycznego i praktycznego prowadzonego na uniwersytecie lub pod jego nadzorem.

Odbycie przez daną osobę kształcenia medycznego na poziomie podstawowym gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

- a) odpowiednią wiedzę w zakresie nauk, na których opiera się medycyna i dobre zrozumienie metod naukowych, w tym zasad dokonywania pomiarów funkcji biologicznych, oceny naukowo ustalonych stanów faktycznych i analizy danych;
- b) wystarczającą znajomość anatomii, fizjologii i zachowania osób zdrowych i chorych, a także zależności występujących pomiędzy stanem zdrowia a fizycznym i społecznym środowiskiem, w jakim przebywa istota ludzka;
- c) odpowiednią wiedzę w zakresie dyscyplin i praktyki klinicznej, zapewniającą danej osobie kompleksowe postrzeganie chorób fizycznych i psychicznych oraz medycyny
w aspekcie profilaktyki, diagnostyki i terapii oraz rozrodczości;
- d) odpowiednie doświadczenie kliniczne zdobyte w szpitalach pod odpowiednim nadzorem.

W art. 34 ww. dyrektywy określono, że warunkiem podjęcia podstawowego kształcenia lekarsko-dentystycznego jest posiadanie dyplomu lub świadectwa, uprawniającego do podjęcia przedmiotowych studiów na uniwersytetach lub w szkołach wyższych prowadzących kształcenie na poziomie uznanym w danym Państwie Członkowskim za równoważny. Podstawowe kształcenie lekarsko-dentystyczne obejmuje łącznie co najmniej pięć lat studiów, co można dodatkowo wyrazić przy pomocy równoważnych punktów ECTS, na które składa się co najmniej 5.000 godzin zajęć teoretycznych i praktycznych prowadzonych w pełnym wymiarze godzin, odbywanych na uniwersytecie lub w instytucji szkolnictwa wyższego prowadzącej kształcenie na poziomie uznanym za równorzędny lub pod nadzorem uniwersytetu.

Odbycie przez daną osobę podstawowego kształcenia lekarsko-dentystycznego gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

- a) odpowiednią wiedzę w zakresie nauk, na których opiera się kształcenie lekarsko-dentystyczne, i dobre zrozumienie metod naukowych, w tym zasad dokonywania pomiarów czynności biologicznych, oceny naukowo ustalonych stanów faktycznych i analizy danych;
- b) odpowiednią wiedzę o organizmie, fizjologii i zachowaniu osób zdrowych i chorych, jak również oddziaływaniu środowiska naturalnego i społecznego na stan ludzkiego zdrowia, w zakresie, w jakim czynniki te dotyczą kształcenia lekarsko-dentystycznego;
- c) odpowiednią wiedzę o strukturze i funkcji zębów, jamy ustnej, szczęki, żuchwy i okolic przyległych, zarówno zdrowych, jak i chorych, jak również o ich związku

- z ogólnym stanem zdrowia oraz fizycznym i społecznym samopoczuciem pacjenta;
- d) odpowiednią wiedzę w zakresie dyscyplin i metod klinicznych, zapewniającą lekarzowi dentyście kompleksowe postrzeganie nieprawidłowości, uszkodzeń i chorób zębów, jamy ustnej, szczęki, żuchwy i okolic przyległych oraz w zakresie profilaktyki, diagnostyki i terapii lekarsko-dentystycznej;
  - e) odpowiednie doświadczenie kliniczne zdobyte w szpitalach pod odpowiednim nadzorem.

Powyższe kształcenie zapewnia lekarzowi dentyście umiejętności niezbędne do wykonywania wszelkich czynności w zakresie profilaktyki, diagnostyki i leczenia nieprawidłowości oraz chorób zębów, jamy ustnej, szczęki, żuchwy i okolic przyległych.

W związku z implementacją powyższej dyrektywy informuję, że art. 5 i art. 7 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty stanowi że podstawą do ubiegania się o prawo wykonywania zawodu jest m. in. dyplom ukończenia studiów na kierunku lekarskim wydany przez polską szkołę wyższą, potwierdzający posiadanie kwalifikacji w zakresie podstawowego kształcenia i ukończenie co najmniej sześcioletnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim, obejmujących co najmniej 5.700 godzin dydaktycznych zajęć teoretycznych i praktycznych, w tym dwusemestralnego praktycznego nauczania klinicznego na 6 roku studiów lub dyplom ukończenia studiów na kierunku lekarsko-dentystycznym wydany przez polską szkołę wyższą, potwierdzający posiadanie kwalifikacji w zakresie podstawowego kształcenia i ukończenie co najmniej pięcioletnich jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarsko-dentystycznym, obejmujących co najmniej dwusemestralne praktyczne nauczanie kliniczne na 5. roku studiów i co najmniej 5000 godzin dydaktycznych zajęć teoretycznych i praktycznych.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie informuję, że nie ma konieczności wydłużania studiów na kierunku lekarskim oraz lekarsko-dentystycznym, zgodnie z Pani sugestiami. Dodać należy, że absolwenci ww. kierunków zobowiązani są do odbycia stażu podyplomowego obejmującego doskonalenie umiejętności praktycznych oraz pogłębienie wiedzy teoretycznej.

▪ **Kształcenie pielęgniarek i położnych**

Zgodnie z regulacjami określonymi w art. 52 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 551, z późn. zm.), pielęgniarka uzyskuje kwalifikacje zawodowe po ukończeniu szkoły pielęgniarskiej. Szkołą pielęgniarską jest

uczelnia prowadząca kształcenie na kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów pierwszego stopnia (licencjackich) i/lub studiów drugiego stopnia (magisterskich).

Natomiast zgodnie z art. 53 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, położna uzyskuje kwalifikacje zawodowe po ukończeniu szkoły położnych. Szkołą położnych jest uczelnia prowadząca kształcenie na kierunku położnictwo na poziomie studiów pierwszego stopnia (licencjackich) i/lub studiów drugiego stopnia (magisterskich).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755, z późn. zm.) studia na kierunku pielęgniarstwo oraz studia na kierunku położnictwo na poziomie pierwszego stopnia trwają nie krócej niż 6 semestrów, a liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, nie może być mniejsza niż 4720, natomiast studia na poziomie drugiego stopnia na ww. kierunkach trwają nie krócej niż 4 semestry, a liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, nie może być mniejsza niż 1300.

Zawody pielęgniarki i położnej są zawodami regulowanymi, a kształcenie na kierunku pielęgniarstwo i na kierunku położnictwo jest dostosowane do wymogów Unii Europejskiej.

Mając na uwadze obowiązujące regulacje prawne uprzejmie informuje, że obecnie nie planuje się zmian w systemie kształcenia pielęgniarek i położnych związanych z wydłużeniem okresu studiów.

▪ **Kształcenie ratowników medycznych**

W odniesieniu do kształcenia na kierunku ratownictwo medyczne, należy podkreślić, iż przepisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755, z późn. zm.) stanowią, iż studia na kierunku ratownictwo medyczne na poziomie pierwszego stopnia trwają nie krócej niż 6 semestrów. Liczba godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, nie może być mniejsza niż 3675 natomiast liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów nie może być mniejsza niż 180.

Jednocześnie informujemy, iż uchwalona przez Sejm w dniu 27 października 2022 r. ustawa o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych zawiera przepisy dotyczące kształcenia przed i podyplomowego, które znajdują się

obecnie w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Projekt wprowadza możliwość ukończenia studiów II stopnia w zakresie ratownictwa medycznego.

Ponadto, należy zauważyć, że kwestię liczby semestrów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych reguluje art. 65 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r., Prawo o szkolnictwie i nauce (Dz.U. z 2022 r. poz. 574). Przepis ten stanowi o minimalnej (co najmniej 6 miesięcy) i maksymalnej liczbie semestrów (co najmniej 7 miesięcy jeżeli program studiów obejmuje efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich). Niemniej, zaproponowane rozszerzenie tych zapisów wydaje się nieuzasadnione z uwagi na to, że przyjęta liczba semestrów funkcjonuje w systemie prawnym od wielu lat, jak również żadna ze stron środowiska akademickiego tj. organizacje studenckie czy władze uczelni medycznych oraz uczelni kształcących na kierunkach medycznych, nie wyrażały postulatów zmiany w tej materii. Obecnie przyjęta liczba semestrów na poszczególnych studiach zapewnia efektywny proces kształcenia.

▪ **Uczelnie medyczne**

W odpowiedzi na Pani propozycje dotyczące finansowania uczelni medycznych uprzejmie informuję, że uczelnie medyczne otrzymują m.in. środki finansowe z budżetu państwa na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i potencjału badawczego, o których mowa w art. 365 pkt 1 lit a-c i pkt 2 lit a-d ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.). powyższe środki przekazywane są w formie subwencji. Podkreślenia wymaga, że uczelnia sama decyduje o podziale przyznanej subwencji na konkretne zadania w związku z tym, pokrywanie wymienionych w petycji kosztów, uczelnie mogą zapewnić z otrzymanej subwencji. Dodatkowo, uczelnie nie sygnalizowały potrzeby zmian w tym zakresie.

Ponadto odnośnie pkt 3 Pani petycji, uprzejmie informuję iż wskazana kwestia leży poza kompetencjami Ministra Zdrowia. Pytanie w sprawie rozliczeń finansowych pomiędzy Prokuraturą a podmiotem świadczącym usługę ekspertyzy należy kierować do Ministerstwa Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Małgorzata Zadorożna
Dyrektor

/dokument podpisany elektronicznie/

